

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0820U100442

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-12-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жежера Роман Володимирович

2. Zhezhera Roman

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 30-11-2020

Спеціальність за освітою: Педіатрія

Місце роботи здобувача: Національна дитяча спеціалізована лікарня «Охматдит»

Код за ЄДРПОУ: 01994089

Місцезнаходження: вул. Чорновола 28/1, м. Київ, 01135, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.003.013

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, м. Київ, Київська обл., 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, м. Київ, Київська обл., 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.29.47

Тема дисертації:

1. Спленоренальне шунтування в лікуванні допечінкової форми портальної гіпертензії у дітей (клінічне дослідження).

2. Splenorenal shunting in the treatment of extrahepatic portal hypertension in children (clinical study).

Реферат:

1. Допечінкова форма портальної гіпертензії є однією з складних патологій у дітей, що призводить до тяжких шлунково-кишкових кровотеч. За період впровадження хірургічного лікування портальної гіпертензії було запропоновано більше ста варіантів операцій, але на сьогодні не існує єдиного методу та підходу в лікуванні та попередженні кровотечі з варикозно розширених вен стравоходу та шлунку (ВРВСШ) у дітей. Загальновізнано, що ме-зопортальне шунтування (МПШ) є найбільш ефективним та радикальним методом, але воно можливе лише у 25-35% пацієнтів з ДФПГ. Тому значну роль в хірургії ПГ відіграє портосистемне шунтування (ПСШ), що довело свою ефективність за даними літератури. Серед ПСШ найчастіше використовують спленоренальне шунтування (СРШ). Але і до сьогодні немає в літературі порівняння різних варіантів СРШ між собою за ефективністю профілактики кровотечі з ВРВСШ,

нівелювання клінічних проявів ПГ та впливу на швидкість портопечінкової перфузії (ППП). Існують роботи які порівнюють операції ПСШ з операціями роз'єднання або ендоскопічними методами зу-пинки та профілактики кровотечі з ВРВСШ. Не існує фундаментальних досліджень порівняння СРШ, а саме дистального спленоренального шунтування, проксимального спленоренального шунтування та спленоренального шунтування бік-в-бік по нівелюванню основних клінічних проявів ДфПГ та впливу на ППП. В роботі наведено варіант розв'язання актуального науково-практичного питання підвищення ефективності лікування ДфПГ у дітей на основі удосконалення показів до СРШ та аналізу ефективності варіантів СРШ і порівняння їх між собою з метою визначення оптимального виду СРШ. Метою роботи було покращити результати лікування допечінкової форми портальної гіпертензії у дітей шляхом вибору оптимального варіанту спленоренального шунтування. Завдання дослідження: 1. Вдосконалити необхідний комплекс діагностичних заходів для верифікації морфо-функціональних змін при допечінковій формі портальної гіпертензії у дітей. 2. Об'єктивізувати показання щодо вибору варіанту спленоренального шунтування для лікування допечінкової форми портальної гіпертензії у дітей. 3. Вивчити морфологічні зміни в печінці до та після спленоренального шунтування у дітей з допечінковою формою портальної гіпертензії. 4. Дослідити клінічну ефективність використання різних видів спленоренального шунтування у дітей з допечінковою формою портальної гіпертензії. 5. Оцінити гемодинамічні зміни в портальній системі після різних варіантів спленоренального шунтування. Дисертаційна робота є клінічним, моноцентричним, ретроспективним аналізом лікування пацієнтів з ДфПГ методом СРШ. Дизайн даного дослідження був схвалений комісією з питань біоетичної експертизи та етики наукових досліджень при Національному медичному університеті імені О.О. Богомольця. Критеріями виключення з дослідження були наступні: наявність печінкової форми портальної гіпертензії; вік пацієнта більше 17 років 11 місяців і 29 днів; присутність кровотoku в умбілічному плато печінки; зміни в селезінковій вені та лівій нирковій вені або їх діаметр менше 5 мм; попередні операції на селезінковій вені або лівій нирковій вені, що призвели до змін в судинах, наявність гепатиту В, С, D, непроходження контрольних обстежень, після формування ПСШ, діаметр селезінкової вені менше 5 мм., ретроаортальне розташування лівої ниркової вені або розгалужений тип її будови, рубцево-запальні зміни селезінкової або лівої ниркової вені, внутрішньопанкреатичне розташування селезінкової вені. В наше дослідження було включено 83 пацієнта з ДфПГ, віком до 18 років, які проходили лікування в НДСЛ «Охматдит», що є клінічною базою кафедри дитячої хірургії ім. О.О. Богомольця, з 2000 по 2010 рік. Всім дітям, що увійшли в дослідження було виконано різні варіанти СРШ. Досліджувана популяція була розділена на три групи. В першу групу увійшло 44 пацієнти яким було сформовано СРШ б-в-б, друга група включала 27 хворих, яким сформовано ДСРШ та третя група включала 12 дітей з ПСРШ. Застосовувались наступні методи дослідження: клінічні; лабораторні включаючи рівень лейкоцитів, тромбоцитів, еритроцитів, гемоглобіну, білірубін та його фракції, АЛТ, АСТ; інструментальні (ультразвукове дослідження органів черевної порожнини з доплерографією судин, езофагогастродуоденоскопія, портоманометрія, гістологічне дослідження); статистичні методи обробки отриманих результатів (IBM SPSS Statistics v. 22).

2. Extrahepatic portal hypertension (EHPH) is one of the complex pathologies in children, which leads to severe gastrointestinal bleeding. During the period of surgical treatment of portal hypertension, more than a hundred variants of operations have been proposed, but today there is no single method and approach in the treatment and prevention bleeding from variceal vein of esophagus and stomach in children. It is generally accepted that mesoportal shunting (MPS) is the most effective and radical method, but it is possible only in 25-35% of patients with EHPH. Therefore, a significant role in EHPH surgery is played by portosystemic shunting (PSS), which has proven its effectiveness according to the literature. Splenorenal shunting (SRS) is most commonly used for PSS. However, to date there is no comparison in the literature of different variants of SRS among themselves in terms of the effectiveness of prevention of bleeding from variceal of esophageal and stomach, leveling of clinical manifestations of EHPH and the impact on the rate of portohepatic perfusion (PHP). There are studies comparing PSS operations with separation operations or endoscopic methods to stop and prevent bleeding from variceal esophageal and stomach. There are no fundamental studies comparing SRS, namely distal splenorenal distal

shunting, proximal splenorenal shunting, splenorenal shunting side-by-side to eliminate the main clinical manifestations of EHPH and the effect on PHP. The paper presents a variant of solving the current scientific and practical issue of improving the effectiveness of treatment of EHPH in children based on improving the indications for SRS and analysis of variants of SRS and comparing them to determine the optimal type of SRS. The aim of the study was to improve of treatment of the hepatic form of portal hypertension in children by choosing the optimal variant of splenorenal shunting. Objective of the study: 1. To improve the necessary set of diagnostic measures for verification of morpho-functional changes in the extrahepatic portal hypertension in children. 2. To objective the indications for the choice of splenorenal shunting for the treatment of extrahepatic portal hypertension in children. 3. To study morphological changes in the liver before and after splenorenal shunting in children with extrahepatic portal hypertension. 4. To investigate the clinical effectiveness of using different types of splenorenal shunting in children with extrahepatic portal hypertension. 5. Evaluate hemodynamic changes in portal system after different options for splenorenal shunting. The dissertation is a clinical, monocentric, retrospective analysis of patients with EHPH by SRS. The design of this study was approved by the Commission on Bioethical Expertise of Scientific Reserch at the National Medical University named O. O. Bogomolets. Criteria for inclusion in the study were as follows: the presence of hepatic form of portal hypertension; the patient's age is more than 17 years 11 months and 29 days; the presence of blood flow in the umbilical plateau of the liver; changes in the splenic vein and left renal vein or their diameter is less than 5mm; previous operations on the splenic vein or left renal vein, which led to changes in the vessels, the presence of hepatitis B, C, D, failure to pass control examinations, after the formation of PSS diameter of the left renal vein or branched type of its structure, cicatricial-inflammatory changes of the splenic or left renal vein, intrapancreatic location of the splenic vein. Our study included 83 patients with EHPH, under the age of 18, who were treated in National Children's Specialized Hospital "Okchmatdyt" which is the clinical base of the Department of Pediatric Surgery O.O. Bogomolets, from 2000 to 2010. All children included in the study were performed with different variants of splenorenal shunt. The studied population was divided into three groups. The first included 44 patients who had developed SRS side-by-side, the second group included 27 patients who developed distal splenorenal shunt (DSRS) and the third group included 12 children with proximal splenorenal shunt (PSRS). The following research methods were used: clinical; laboratory including the level of leukocytes, platelets, erythrocytes, hemoglobin, bilirubin and its fractions, ALT, AST; instrumental (ultrasound examination of abdominal organs with doppler vascular, upper endoscopy, portomanometry, histological examination); statistical methods of processing the obtained results (IBM SPSS Statistics v.22).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дубровін Олександр Глібович
2. Dubrovin Aleksandr Glebovich

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.09**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:****Форма власності:****Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів****Офіційні опоненти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Спахі Олег Володимирович
2. Spahi Oleh

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.09**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:****Форма власності:****Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Ксьонз Ігор Володимирович
2. Ksionz Ihor

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.09**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:**

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іоффе Олександр Юлійович

2. Ioffe Oleksandr

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бензар Ірина Миколаївна

2. Benzar Iryna Mykolayivna

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Сусак Ярослав Михайлович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Сусак Ярослав Михайлович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.